

DATUM
2020-08-28
ERT DATUM
2020-04-20

DIARIENR
2020/91-5
ER BETECKNING
S2020/02841/FS

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

God och nära vård – En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem (SOU 2020:19)

Statskontoret avstår från att ta ställning till utredningens förslag i sak. Förslagen berör detaljfrågor inom hälso- och sjukvården och faller därmed utanför vårt kompetensområde. Nedan utvecklar vi ett par mer principiella medskick till regeringen i det fortsatta beredningsarbetet.

Förslagen är inte tillräckliga för att nå målet

Statskontoret bedömer att de åtgärder som utredningen föreslår inte kommer att vara tillräckliga för att nå målet om en omstrukturerad hälso- och sjukvård, med högre kvalitet och ett mer effektivt resursutnyttjande. Förslagen i kapitel 4–6 avser i praktiken språkliga förtydliganden, mindre förändringar i befintliga författningskrav, eller författningsreglering av befintliga skyldigheter som idag regleras i avtal.

Ingen lösning på frågan om resursöverföring

För att nå målet kommer regionerna att behöva överföra både pengar och kompetens från sjukhusvård till primärvård. Men inget av utredningens förslag innebär att regionerna vare sig tvingas eller får starka incitament att omfördela sina resurser. För att nå målet bedömer vi därför att det kommer att krävas mer långtgående åtgärder och en mer kraftfull statlig styrning än vad utredningen föreslår.

Regeringen bör tydliggöra formerna för samverkan och utbildningsansvar snarare än skyldigheten i sig

Utredningen beskriver att huvudmännen och utförarna redan i dag skulle kunna göra stora vinster i både vårdkvalitet och resurseffektivitet om de samverkade mer kring planeringen av hälso- och sjukvården, de enskilda patienternas vård och utbildningen av nya läkare. Om huvudmännen trots dessa starka incitament väljer att inte samverka är det osannolikt att mindre författningsändringar skulle ändra på det.

Statskontorets erfarenhet visar däremot att tydligt formaliserade samverkansformer är en förutsättning för framgångsrik samverkan.¹ Detta saknas i utredningens förslag.

Statskontoret bedömer därför att regeringen i det fortsatta beredningsarbetet bör tydliggöra formerna för huvudmännens samverkan. Det gäller exempelvis hur de ska hantera sin skyldighet att samverka om de inte är eniga om vad som bör göras eller hur det ska gå till. Vi bedömer att det skulle öka sannolikheten att utredningens förslag får avsedd effekt.

Generaldirektör Annelie Roswall Ljunggren har beslutat i detta ärende. Utredningschef Jessica Bylund och utredare Kajsa Holmberg, föredragande, var närvarande vid den slutgiltiga handläggningen.

Annelie Roswall Ljunggren

Kajsa Holmberg

¹ Se till exempel Statskontoret 2016:13 *Utvärdering av en samlad styrning med kunskap rör hälso- och sjukvård och socialtjänst*.